

Duration- 3 Hours

Total Marks- 100

गुण -१००

वेळ ३ तास

N.B. :- 1) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

2) All questions carry equal marks. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

3) Figures to the right indicates marks. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात

- Q.1 A Discuss the scope and relevance of International Relations. 20
आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या व्याप्ती आणि समर्पकतेची चर्चा करा.
OR किंवा
- B Explain the concept of national power and analyze the various factors that contribute to it. 20
राष्ट्रीय सत्ता संकल्पना स्पष्ट करा. आणि राष्ट्रीय सत्ता निर्धारणातील विविध घटकांच्या योगदानाचे विश्लेषण करा.
- Q 2 A What is the Cold War? Examine its impact on international politics. 20
शीतयुद्ध म्हणजे काय? आंतरराष्ट्रीय राजकारणावरील त्याचे परिणामा तपासा.
OR किंवा
- B Define Unipolarity. Assess its impact on the contemporary world politics. 20
एक ध्रुवीय विश्व रचना संकल्पनेचा अर्थ सांगा. समकालीन जगावरील त्याच्या परिणामांचे मूल्यमापन करा.
- Q 3 A Explain Conflict and discuss changing nature of International Conflict. 20
संघर्ष संकल्पना स्पष्ट करून आंतरराष्ट्रीय संघर्षाच्या बदलत्या स्वरूपाची चर्चा करा.
OR किंवा
- B Explain Disarmament and discuss major disarmament efforts of the international community 20
to bring peace in the world.
निःशस्त्रीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा आणि जागतिक शांततेसाठी आंतरराष्ट्रीय समूहाकडून झालेल्या प्रमुख प्रयत्नांची चर्चा करा.
- Q 4 A What is Globalisation? Explain its advantages and disadvantages. 20
जागतिकीकरण म्हणजे काय ? त्याचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.
OR किंवा
- B Can the European Union be regarded as a model for regional integration in international relations? Provide your perspective. 20
युरोपियन युनियनला प्रादेशिक एकात्मतेचे प्रारूप म्हणून मानले जाऊ शकते का? तुमचा दृष्टीकोन मांडा..
- Q 5 Write Short Notes on Any Two of the following टीपा लिहा – कोणत्याही दोन 20
- Techniques of Balance of Power
सत्ता समतोलची तंत्रे
 - Realist Approach
वास्तववादी दृष्टीकोन
 - IMF
आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी
 - Collective Security
सामूहिक सुरक्षा